

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ Π.Ε.Φ.

ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΗΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Πανελληνίας Ένωσης Φιλολόγων, σχετικά με τις προβλεπόμενες από το ΦΕΚ(1562/27-6-2011) αλλαγές στα μαθήματα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και της Λογοτεχνίας στην Α΄ τάξη Γενικού Λυκείου, επισημαίνει τα εξής:

Α. Στη Νέα Ελληνική Γλώσσα κυριαρχεί η αναπαραγωγή του ίδιου μοντέλου διδασκαλίας (κειμενικά είδη, περιγραφή και αφήγηση, παραγωγή λόγου κ.α.), που στοχεύει στην επικοινωνιακή γλωσσική επάρκεια, χωρίς όμως να δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στο θέμα της γλώσσας. Παράλληλα, εισάγονται νέα στοιχεία τόσο στη στοχοθεσία (γλωσσικοί και αξιακοί στόχοι) όσο και στους θεματικούς άξονες, με τα οποία επιδιώκεται να καλλιεργηθούν γλωσσικές δεξιότητες· η παραγωγή λόγου ορθώς καταλαμβάνει κυρίαρχη θέση, αλλά ο φόβος και η άρνηση του «παραδοσιακού» τρόπου διδασκαλίας της γραμματικής έχουν ως αποτέλεσμα να καταργούνται τα γραμματοσυντακτικά φαινόμενα ως γνωστικό αντικείμενο.

Όσον αφορά τα πολυτροπικά κείμενα, που επιλέγει ο διδάσκων ή τα οποία θα επιλεγούν σε προσεχές σχολικό βιβλίο, κρίνεται διδακτικά πρόσφορο τα κείμενα αυτά να προωθούν τη σκέψη, ως πολύπλοκη συνειδησιακή λειτουργία, τη συναισθηματική ωρίμανση, τη γλωσσική καλλιέργεια και να μην αντιπροσωπεύουν απλώς τα κυκλοφορούντα στον Τύπο και το Διαδίκτυο.

Σύμφωνα με τους ενδεικτικούς πίνακες διδακτικών πρακτικών διατηρούνται, εν πολλοίς, όλα τα περιεχόμενα του υπάρχοντος Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών για την Α΄ Λυκείου, ενισχυμένα με δεξιότητες και με ιδιαίτερη έμφαση και εστίαση στις ερευνητικές εργασίες.

Σχετικά με την εισαγωγή των ερευνητικών εργασιών, τύπου σχεδίων εργασίας (project, ο ξενόγλωσσος όρος έχει υιοθετηθεί ακόμα και στο ΦΕΚ), που εισάγονται εκ νέου, ως καινοτομικό μέτρο, υπογραμμίζουμε ότι ο σχεδιασμός αυτός είχε εισαχθεί για πρώτη φορά στο σχολικό έτος 2000-01 με τη μορφή των περιήφων Συνθετικών Δημιουργικών Εργασιών (Σ.Δ.Ε.)· για λόγους όμως οργανωτικούς και μεθοδολογικούς, αλλά και εξαιτίας των προβλημάτων στην εφαρμογή του ωρολογίου προγράμματος, η υλοποίησή του έγινε αρχικά σε περιορισμένη έκταση και, στη συνέχεια, διαπιστώθηκε η πλήρης αποτυχία του. Συνεπώς, η επανεισαγωγή ενός ήδη αποτυχημένου μέτρου δεν παρέχει εγγυήσεις ότι θα επιτύχει, όταν μάλιστα οι συνθήκες λειτουργίας των σχολείων είναι δυσχερέστερες.

Β. Για το μάθημα της Λογοτεχνίας (μετονομασία των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας) το Δ.Σ. επισημαίνει τα ακόλουθα:

Με την προτεραιότητα που δίνεται στη θεματική κατάταξη των κειμένων, αναιρείται η ιστορικότητα και υποβαθμίζεται η ανάδειξη, κατά τη διδασκαλία, της λογοτεχνικότητας και της αισθητικής αξίας του κειμένου.

Με έκπληξη διαπιστώνεται η κατάργηση της διδασκαλίας των εισαγωγών, απαραίτητων για την κατανόηση των ανθολογούμενων κειμένων. Η ανιστορική αυτή μέθοδος υιοθετείται σε εποχή κατά την οποία προβάλλει επιτακτικότερη η ανάγκη της ανάδειξης της ιστορικής διάστασης των κειμένων και της συνομιλίας τους με το ιστορικό γίνεσθαι.

Η κατανομή των κειμένων σε τρεις ενότητες δεν είναι επιτυχής, καθώς δεν καλύπτει όλο το εύρος της λογοτεχνίας· επιπρόσθετα, η διαίρεση θα δυσχεράνει τη διδασκαλία, γιατί η παραπομπή σε κείμενα των δύο άλλων τάξεων γίνεται σε διδακτικά βιβλία τα οποία δεν διαθέτουν οι μαθητές.

Παράλληλα, η πρόταση διδασκαλίας ολόκληρου λογοτεχνικού έργου, αν και ενδιαφέρουσα, κρίνεται ότι είναι πολύ δύσκολο να ενταχθεί στο τρέχον πρόγραμμα του μαθήματος, επειδή απαιτεί αναδιάταξη των ωρών διδασκαλίας, αλλά και της διδακτικής προσέγγισης των έργων.

Τέλος, η αξιολόγηση σε άγνωστο κείμενο θεωρείται θετική, αρκεί το κείμενο να εξετάζεται ως αυτοτελές μορφωτικό αγαθό και όχι ως αφορμή ή άλλοθι για κοινωνιολογικού χαρακτήρα εξωλογοτεχνικές προσεγγίσεις.

Γενικότερα, με το Π.Σ. υιοθετούνται ευρύτατες αλλαγές τόσο στο περιεχόμενο όσο και στον τρόπο διδασκαλίας, χωρίς όμως να προηγηθούν τόσο ο απαιτούμενος διάλογος με την επιστημονική και εκπαιδευτική κοινότητα όσο και η ενημέρωση των συναδέλφων φιλόλογων.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος
Αναστάσιος Στέφος

Η Γενική Γραμματέας
Γεωργία Χαριτίδου